

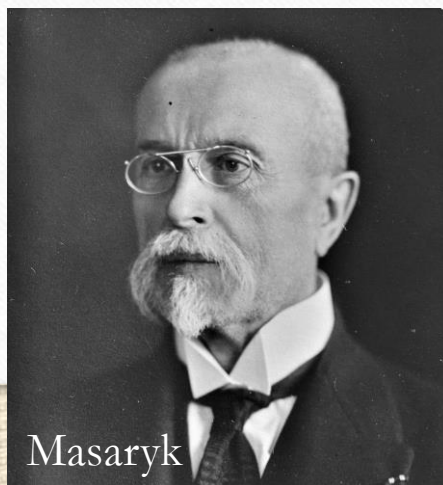
Vznik Československé republiky

(Konec války, rozpad Rakousko-Uherska)

Odpor proti Rakousko-Uhersku

- Čeští politici v zahraničí (žijící v emigraci) chtějí osamostatnění českých zemí
- Nejvýznamější zástupce: Tomáš Garrigue Masaryk
- Spolupracovníci: Edvard Beneš, Milan Rastislav Štefánik

➔ ZAHRANIČNÍ ODBOJ

Masaryk

Beneš

Štefánik

Vznik legií

- R. 1917 se začaly vytvářet v Rusku, Francii a Itálii československé legie (téměř 100 tis. legionářů)
- Legionáři – Češi a Slováci (bývalí rakousko-uherští vojáci), bojují proti Rakousko-Uhersku a Německu

Hnutí odporu v českých zemích

- Bída, hlad, nemoci
- Demonstrace, stávky
- Nespokojenost i mezi vojáky – vzpoury v kasárnách

Washingtonská deklarace neboli Prohlášení nezávislosti Československa

- Základní dokument československého zahraničního odboje, nazvaný **Prohlášení nezávislosti československého národa** vznikl ve Washingtonu ve dnech 13. – 16. 10. 1918
- T. G. Masaryk 17. 10. předal tento dokument americké vládě a prezidentovi Wilsonovi
- Washingtonská deklarace požadovala úplnou samostatnost českého a slovenského národa, spojení Čechů a Slováků v jednom nezávislém státě, formulovala zásady občanských svobod, vnitřní i zahraniční politiky a státní systém budoucího Československa

Konec války

- Na stranu Velké Británie a Francie se přidaly Spojené státy americké
- americký prezident Wilson rozhodl 20. října 1918 ve prospěch Masaryka a vzkázal Rakousku-Uhersku, že uzavře mír pouze tehdy, pokud Karel I. (rakouský císař) zaručí Čechům a Slovákům samostatnost
- ministr zahraničních věcí Rakouska-Uherska zaslal prezidentovi USA nótu, ve které deklaruje ochotu jeho země přistoupit na mírové podmínky USA a souhlasí s uznáním práv Čechoslováků
- V listopadu 1918 Rakousko-Uhersko a Německo poraženo
- Rakousko-Uhersko se rozpadá, vznik samostatného společného státu Čechů a Slováků je možný

Američtí vojáci ve Francii slaví konec války

Vznik ČSR

- 28. října 1918 přijata zpráva o Masarykově Prohlášení nezávislosti československého národa - na Václavském náměstí manifestace, domácí politici vyhlásili samostatnost
- 30. října 1918 k nově vytvořenému státu se připojuje Slovensko
 - ➔ vzniká **Československá republika**,
habsburská monarchie se rozpadá

Doplňující informace

Následující strany obsahují další informace týkající se první světové války (rozšiřující učivo, nepovinné)

Konec války a její důsledky

- první světová válka zasáhla téměř celý svět - bojovalo se ve třech světadílech, na všech světových mořích
- válka začala 28. července 1914, trvala čtyři a čtvrt roku a jejím výsledkem bylo zcela nové rozložení sil v Evropě i ve světě
- skončila podpisem příměří 11. listopadu 1918 - ráno v 5:05 hodin byl podepsán dokument, který stanovil, že od 11:00 hodin 11. listopadu 1918 zavládne na frontách příměří
- smlouva znamenala pro Německo územní ztráty, odebrání kolonií, dočasné obsazení Porýní, zákaz spojení s Rakouskem, přísná vojenská omezení a vysoké reparace

Změny v politickém uspořádání Evropy, technické novinky

- rozpadly se staré monarchie (Rakousko-Uhersko, osmanská říše, Rusko a Německo) a vznikla řada nových států (Československo, Maďarsko, Polsko, Rakousko či pozdější Jugoslávie)
- válka přinesla nástup bolševiků v Rusku, do popředí se dostaly Spojené státy a postupně se začaly rozpadat koloniální říše
- ve válce se objevily též novinky z techniky - tanky, používaly se i samopaly, plamenomety, bombardéry nebo ponorky, premiéru mělo i použití chemických zbraní Němci u belgického města Ypres

Válečné ztráty

- ve válce zahynulo na 18,5 milionu lidí, z toho téměř deset milionů vojáků
- na straně vítězné bylo na 5,7 milionu mrtvých vojáků, na straně poražených přes čtyři miliony, zraněno bylo na 21 milionů lidí
- kromě zásadních ztrát na životech přinesl válečný požár i hluboký morální otřes a ekonomické zruinování mnoha zemí (celkové válečné ztráty dosáhly 338 miliard dolarů, z čehož na přímé vojenské výdaje připadlo přes 200 miliard)
- pod vlivem válečných hrůz vznikla Společnost národů (1919), která měla předcházet válkám pomocí jednání - tento cíl se jí naplnit nepodařilo, protože za 20 let se světem přehnala druhá světová válka, jejíž následky byly ještě ničivější